

Saga og krønikker om væltet kæmpe

Bent Græsbøll: »En Saga Blot« Skarreklit - egn, natur og folk. (Forlaget Lokalhistorisk Forskning).

Lærer Bent Græsbøll i Viborg har rod i Hanherred, ganske nær Bulbjerg og den nu styrtede Skarreklit, og det er nærliggende, at netop han har taget sig for at skrive historien om den store sten, som er blevet En Saga Blot.

Det har han da også gjort godt og grundigt, og resultaterne af hans søgen i gamle kort og arkiver er, at både læg og lærd fra meget gamle dage har set den usædvanlige forpost i havstokken som »noget, der altid har været«. Han har således ikke kunnet finde gamle oplysninger om dens tilblivelse ved, at havet vaskede Bulbjerg bort omkring og indenfor den — og alene det siger jo en del om, hvor langt tilbage det må være sket.

Tilsyneladende har landets første korttegnere klaret deres opgave uden at rejse landet rundt og se geografien, før de aftegnede den. De ældste kort over Nordvestjylland viser ret usædvanlige indtryk af den stejle limstens-skrænt og forposten i havet udenfor, og

gennemgående er størrelsen af disse jyske klippeformationer stærkt overdrevet. Man kan godt få det indtryk, at lokaliteten først og fremmest er aftegnet efter beskrivelse fra passerende skippere, som lagt vægt på, at de her skulle vogte sig særligt for stranding.

En nyere tids geologer har kunnet beregne, at Bulbjerg og Skarreklits stump er rester af en efter istiden ret udbredt limstens-formation, som omfattede de i dag af fiskerne kendte stengrunde Bragerne ud for Lild Strand, mens Bulbjerg dengang strakte sig længere mod nordvest, og Skarreklit rakte længere ud i havet. Som sagt forekommer det, at de ældste korttegnere har overdrevet noget, men på den anden side har Bulbjerg på deres tid rakt længere ud end i dag, og Skarreklit har været større end den tap, der knækkede den 19. september 1979.

Skarreklit er sin saga værd, og køberne af Bent Græsbølls bog vil så i tilgift få et væld af

Johs. Mejers kort fra ca. 1650 viser Skarreklit som en anseelig ø udfor Bulbjerg.

krønikker og anekdoter, der knytter sig til Bulbjerg, Skarreklit og egnen vidt omkring. Han har i tidligere bøger fortalt mangt og meget om hanboerne, og ved denne lejlighed leverer han mere, der under hans sobre beskrivelse af Hanklits fortid kommer som vittigheder under et foredrag,

der af manden på talerstolen frygtes at virke for kedeligt.

Den frygt kunne Græsbøll nu godt have sparet sig. Han burde have delt op med ét værk om Skarreklit-Bulbjerg og et andet med de hanbo-krønikker, han har så mange af.

F-n.